

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Rachel Hawkins
THE WIFE UPSTAIRS

Copyright © 2020 by Alloy Entertainment, LLC
Published in agreement with the author, c/o BAROR INTERNATIONAL,
INC., Armonk, New York, U.S.A.
Translation Copyright © 2022 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04440-9

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

REJČEL HOKINS

NESTALA

Prevela Radojka Jevtić

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

*Za mamu, koja srećom uopšte ne liči
na majke u ovoj knjizi*

„Postoje uvek dve smrti: ona prava i ona za koju ljudi znaju.“
Džin Ris, *Široko Sargaško more*

I DEO

DŽEJN

FEBRUAR

Očajan je dan za šetnju.

Kiša pada celo jutro i vožnja od Senter Pointa do Mauntin Bruka je užasna. Čim sam izašla iz auta i zakoračila na prilaz Ridovih, skvasila sam nogavice farmerki. Patike su mi škripale na mermernom podu hodnika.

Ali gospođa Rid drži povodac svog psa Bera i mršti se, pravi saosećajnu grimasu koja valjda treba da mi pokaže koliko se loše oseća što me šalje na kišu ovog jutra.

To je važno – da ja znam kako se ona oseća loše.

Ali i dalje od mene očekuje da to uradim.

Šetam pse u Tornfild Istejtsu skoro mesec dana i shvatila sam da je ovde najbitnije kako sve *izgleda*.

Gospođa Rid *izgleda* kao da saoseća sa mnom. Ona *izgleda* kao da joj je mrsko što moram da šetam njenog psa Bera u hladno i kišovito jutro usred februara.

Izgleda kao da mari za mene kao osobu.

Ali ne mari, što je zaista u redu.

Jer ni mene nije briga za nju.

Zato se smešim i vučem porub svoje zelene kabanice. „Došla sam spremna“, kažem joj i uzimam Berov povodac. Stojimo u prednjem foajeu doma Ridovih. Sa moje leve strane, na zidu visi ogromno uramljeno ogledalo, u kom vidim sebe, gospođu Rid i Bera, koji već hrli

ka vratima. Tu je i drveni sto, ofarban tako da izgleda staro, na kome je činiya sa potpurijem i dijamantske minduše, bačene nehajno kada je gospođa Rid došla kasno sinoć sa nekog dobrotvornog događaja kom je prisustvovala.

Primetila sam i da su dobrotvorni događaji velika stvar ovde, iako nikada ne saznam za šta zapravo prikupljaju novac. Na pozivnicama koje stoje na stolovima ili vise na vratima frižidera samo piše neka papazjanija reči koje treba da pokažu kako su oni dobrotvori. *Deca, zlostavljane žene, beskućnici, neprivilogovani*: razni eufemizmi koji svi znače samo „siromašni“.

Tako da nemam pojma šta je gospođa Rid podržala sinoć, zaista, ali to je još nešto što me zapravo ne zanima.

I ne gledam predugo u minduše.

Berov povodac je gladak pod mojim prstima. Mašem gospođi Rid i prolazim kroz široki trem popločan obojenim pločicama, koji je moker, te skoro sasvim klizim preko njega u svojim prastarim patikama.

Čujem kako se vrata zatvaraju za mnom i pitam se šta li će gospođa Rid raditi ovog jutra, dok ja šetam njenog psa. Popiti još jednu šolju kafe? Ugasiti je *zanaksom*? Planirati još neku dobrotvornu večeru?

Možda branč da sakupi novac za decu koja ne znaju da upravljaju jahtom.

Kiša je malo oslabila, ali jutro je i dalje hladno i žalim što nisam ponela rukavice. Ruke mi izgledaju izubijano i ispucalo, zglavci su mi baš crveni. I dalje imam bledoružičastu opekotinu između palca i kažiprsta na desnoj ruci. Trofej od poslednjeg dana kada sam radila u *Rostedu*, kafeu u Mauntin Bruk Vilidžu.

Svesno podsećam sebe da je šetanje pasa bez veze, ali barem nema straha od opekotina drugog stepena.

Ber vuče povodac i miriše svako poštansko sanduče pored kog prođemo. Puštam ga da me vuče za sobom. Više razmišljam o kućama i o ovom kraju nego o psu. Iza svake ove vile nalazi se jarkozeleno dvorište, tako da nema smisla da ikome ovde treba neko da im šeta pse. Ali ovakvi ljudi i ne razmišljaju o tome da li im nešto *treba*. Ne, samo o onome što *žele*.

To je i poenta ovih kuća.

Gospođa Rid i njen muž žive sami u Magnolija kortu, u kući sa osam kupatila i sedam spavaćih soba, jednom zvaničnom dnevnom sobom i porodičnom sobom, gostinskom sobom na spratu i „džentlmenkom sobom“. Ali, koliko razumem, svaka kuća u Tornfild Istejtsu je takva. Do sada sam bila u četiri kuće u kraju jer, naravno, čim jedan sused ima šetača psa, to postane nešto što svima ostalima treba. To jest, što *žele*. Radim za Ridove i šetam Bera, a sada i za porodicu Maklaren u Primrouz lejnu, šetam im dalmatinca Meri Bet. Zatim su tu i Klarkovi u Oukvudu sa svoja dva ši-cua, Mejđzorom i Kernelom, a Trip Ingram iz Mejpl veja upravo me je unajmio da šetam Harpera, labradora njegove pokojne žene.

Sve u svemu, dobar je poslić. Sto puta bolji od rada u kafiću. Ovde me ljudi zapravo gledaju u oči jer žele da budu oni ljudi koji govore sebi da nisu seronje ako zapravo radnike zovu po imenu. „Džejn nam je kao porodica.“ To verovatno govori gospođa Rid drugim ženama u kantri klubu i sve se verovatno usiljeno slažu i uzimaju po još jedan koktel.

Patike mi škripe dok hodam trotoarom i pada mi na pamet moj stan, kako verovatno ponovo curi iz one jedne tačke u kuhinji. Tu je plafon tamnije šugave sive boje od ostalog sivila. Stan je jeftin i nije u užasnom delu grada, ali ponekad se osećam kao da živim u maloj betonskoj kutiji i, koliko god da se trudim da ga sredim uz postere iz *Targeta* ili lepu ćebad koju sam kupila u radnjama polovnih stvari, sivilo se uporno bori.

U Tornfild Istejtsu nema nijednog šugavog sivila.

Ovde je trava zelena u svako doba godine i svaka kuća ima saksije cveća ili žbunje prekriveno šarenim cvećem. Žaluzine su jarkožute, mornarskoplave, bordo, smaragdnozelene. Ako uopšte i ima sive, nežna je i elegantna – golubijesiva, tako ju je gospođa Rid jednom nazvala. Stalno zuji od aktivnosti, ljudi kose, čiste tepihe, kombiji dolaze i odlaze, čak i tokom kišnih dana kao što je ovaj.

Ber zastaje da piški po trotoaru i ja slobodnom rukom skidam kapuljaču sa glave. Hladna kiša lije mi niz vrat. Kabanica je stara i šav na levoj strani je pocepan, ali ne mogu se naterati da kupim novu. To je trošak koji mi se ne čini vrednim, i ponekad se pitam da li bi ovde neko primetio da im nestane kabanica.

Preveliki je rizik, podsećam sebe, ali i dalje provodim solidna dva minuta sanjareći kako hodam ovim krajem u nečemu otmenom i lepom, nečemu što ne propušta hladnu kišu do moje kože. Nečemu kao što je onaj kaput koji je gospođa Klark okačila pored vrata prošle nedelje.

Nemoj ni da pomišljaš.

Zato umesto toga razmišljam o dijamantskim minđušama u kući gospođe Rid i kako bi bilo sumnjivo da nestanu obe... Ali samo jedna? Jedna je možda pala sa stola. Možda je utisnuta u tepih u kantri klubu. Možda je negde u nekom džepu.

Ber zastaje da omiriše još jedno sanduče, ali ga ja vučem i krećem ka mojoj omiljenoj kući.

Nalazi se na kraju ćorsokaka, i dalje je od glavnog puta od drugih. To je jedna od retkih kuća u koju ljudi ne ulaze i iz koje ne izlaze stalno. Dvorište je isto toliko zeleno kao i kod drugih, ali nepokošeno, a lepo ljubičasto žbunje koje cveta ispred preraslo je i zaklonilo prozore u prizemlju.

To je najveća kuća u kraju, viša od ostalih, sa dva ogromna krila sa obe strane i dva hrasta koja se nadnose nad travnjak. Očigledno je starija od drugih kuća ovde, verovatno je prva kuća ikada ovde sagrađena.

Zbog toga što je sve slično, kuće u Tornfild Istejtsu počinju da se stapaju jedna sa drugom u nekom trenutku. Sviđa mi se to – predivne mrlje bolje su od depresivne monotonije mog dela grada – ali ova kuća je posebna, usamljena na kraju ulice, i stalno me vuče k sebi.

Silazim sa trotoara i stajem nasred puta da bih bolje videla.

U ovom delu ulice je toliko tiho da mi čak i ne pada na pamet da možda nije najbezbednije stajati posred ulice.

Čujem auto pre nego što ga vidim, ali čak ni tada se ne pomeram. Kasnije ću se sećati tog trenutka i pitati se da li sam nekako znala šta će se desiti, da li me je sve u mom životu vodilo do tog jednog mesta, do te jedne kuće.

Do njega.

2

Skoro svi automobili u Tornfild Istejtsu su isti – neka verzija luksuznog džipa. To su praktično pokretne verzije njihovih kuća – očigledno skupe, veće nego što bi ikada moglo biti potrebno. Jedva ih i primećujem više, samo ih zapazim kao bež ili tamnoplave tenkove koji se redovno kotrljaju ulicama.

Auto koji izleće sa prilaza moje omiljene kuće nije džip, već sportski auto, neki stariji, sa glasnim motorom. Jarkocrvene je boje, kao neka rana naspram sivog dana.

Ber laje, propinje se na zadnje noge i ja pokušavam da se sklonim s puta. Ali prsti mi se upliću u povodac dok auto hrli ka nama.

Asfalt je klizav od kiše i možda me to spasava jer se pomeram unazad, ali se klizam i padam toliko snažno da mi zubi udaraju jedni o druge. Kapuljača mi pada preko lica, tako da ne vidim ništa osim maslinastozelenog vinila pred očima. Ali čujem škripu kočnica i nežno krckanje metala. Ber laje i laje i laje i migolji se nervozno, pa mi se kožni povodac useca u zglob. Pravim grimasu.

„O, bože“, čujem muški glas i konačno uspevam da podignem kapuljaču.

Zadnji deo tog predivnog automobila sada je naslonjen na jednu od onih otmenih lampi koje oivičavaju ulicu. Nije ni išao tako brzo, ali auto je toliko lagan da se metal zgužvao kao papir. Iznenada mi se usta suše, a srce počinje da mi lupa u grudima.

Sranje, sranje, sranje.

Takav auto vredi više od godišnje plate većine ljudi. Trebalo bi mi sto godina rada u kafiću da priuštim i kaparu za nešto ovako i sada je ozbiljno sjeban jer sam ja stajala nasred ulice i buljila u kuću ovog lika.

Vrata sa vozačke strane se otvaraju i konačno vidim i čoveka, koji je stao sa jednom rukom prebačenom preko vrata.

Ne liči na druge muškarce koje sam viđala ovde. Oni nose polo majice i kaki pantalone, i čak i mladi, koji su u dobroj formi, izgledaju malo mekano. Slaba brada, ili stomak koji se malo preliva preko skupoćenog kožnog kaiša.

Ali ovaj čovek uopšte nije slabašan. Nosi farmerke i čizme koje treba da izgledaju iznošeno, ali znam da su skupe. Sve na njemu izgleda skupo, čak i ova zgužvana košulja.

„Jesi li dobro?“, pita i prilazi mi. Iako pada kiša, on nosi naočare za sunce i vidim svoj odraz u njima, svoje belo ovalno lice naspram tamnozelenih kapuljače.

I kada skinem naočare i okači ih o košulju, vidim da su mu oči veoma plave. Trozubac bora pojavljuje se iznad njegovog nosa dok me gleda.

Odavno me niko nije pogledao kao da je zaista zabrinut za mene, i to je skoro privlačnije od lepe odeće, predivnog automobila i savršenih crta lica.

Klimam glavom i pridižem se. Povlačim Berov povodac da bih ga privukla.

„Dobro sam“, kažem mu. „Nije trebalo da stojim nasred ulice.“

Podiže blago ugao usana i vidim jamicu na obrazu. „Ne, nije trebalo da ja izlećem sa prilaza kao da me đavo juri.“

Zatim se saginje, češka malo Bera iz usiju. Pas se okreće ka njemu i zadovoljno izbacuje jezik.

„Pretpostavljam da si ti nova šetačica pasa o kojoj svi pričaju“, kaže on. Ja pročišćavam grlo. Obrazi su mi iznenada vrela.

„Da, to sam ja“, kažem. On me i dalje gleda i čeka. „Džejn“, govorim. „Tako se... zovem. Džejn.“

„Džejn“, ponavlja on. „Ne srećem mnogo devojaka s tim imenom u poslednje vreme.“

Ne govorim mu da to i nije čak moje pravo ime, već ime mrtve devojke koju sam poznavala u jednom mrtvom životu. Ali moje pravo ime je podjednako dosadno, ali ga možda može čuti češće nego Džejn.

Nestala

„Ja sam Edi“, kaže mi i pruža ruku. Rukujemo se, a ja postajem bolno svesna koliko mi je vlažan dlan i koliko kamenčića mi je i dalje zabijeno u mesnatom delu ispod palca.

„Ni ja ne znam mnogo Edija“, kažem i on se smeje na to, glasno i toplo, tako da me blago podilaze žmarci.

I možda zato, kada me pita da li želim da uđem na kafu, pristajem.

3

Izbliza je kuća još veličanstvenija nego sa ulice. Ulazna vrata se u luku nadvijaju nad nas. Sve ove kuće imaju ogromna vrata. U kući Ridovih, vrata kupatila su barem dva i po metra visoka, pa čak i najmanje prostorije izgledaju veliko i važno.

Edi uvodi mene i Bera unutra i pas se odmah otresa, bacajući kapljice vode na mermerni pod.

„Bere!“, kažem oštro i povlačim mu povodac, ali Edi samo sleže ramenima.

„Pod se brže suši od tebe, zar ne, mali?“ Još jednom mazi psa, a zatim mi pokazuje da ga pratim niz hodnik.

Sa desne strane nalazi se masivni sto – još malo mermera, još malo kovanog gvožđa – na kom je veliki cvetni aranžman. Prelazim prstom preko najbližeg cveta u prolazu.

Hladan je i svilenkast, pomalo vlažan pod mojim prstom, tako da znam da je cveće pravo. Pitam se da li on – ili, da se ne lažemo, njegova žena – uzima sveže cveće svaki dan.

Hodnik vodi do ogromne dnevne sobe sa visokom tavanicom. Očekivala sam nešto opet kao kod Ridovih, more neutralnih tonova, ali nameštaj u ovoj sobi je veselih boja i izgleda udobno. Tu su dve tamno-crvene sofe i tri fotelje sa smelim printovima koji se ne slažu jedni s drugima, ali ipak idu zajedno. Parket je svetlobraon, a nekoliko tepiha je takođe u jarkim bojama.

Dve visoke lampe bacaju toplo zlatno svetlo na pod, a sa obe strane kamina su police ugrađene u zid.

„Imaš knjige“, kažem i Edi zastaje i okreće se ka meni sa rukama u džepovima i podignutim obrvama.

Klimam ka policama, koje su prepune knjiga sa tvrdim povezom. „Mnoge od ovih kuća imaju takve police, ali obično ne viđam knjige u njima.“

Ridovi imaju nekoliko uramljenih slika, neke čudne vaze i mnogo praznog prostora na svojim ugradnim policama. Klarkovi više vole da stavljaju porcelanske tanjire na male stalke, sa ponekom srebrnom činijom.

Edi me i dalje gleda i ne mogu da mu vidim po licu šta misli. Napokon govori: „Imaš dobro oko.“

Nisam sigurna da li to treba da bude kompliment ili ne, i iznenada žalim što sam išta rekla.

Usmeravam pogled ka zidu sa prozorima koji gledaju na zadnje dvorište. Kao i ispred kuće, i ovo je dvorište malo neurednije nego ostala dvorišta u kraju. Trava je viša, žbunje nije pod konac, ali lepše je i od tih drugih travnjaka. Imanje se otvara ka šumi, gde se visoko drveće proteže ka sivom nebu.

Edi mi prati pogled. „Kupili smo imanje iza ovog placa da nikada ne moramo da gledamo u zadnji deo druge kuće“, rekao je. I dalje drži ključeve kola i oni mu zveckaju u ruci. Nervozni tik koji kao da ne ide uz njega.

Razmišljam o onome što je rekao – kupili *smo*.

Glupo je osećati se razočarano. Naravno da će ovakav muškarac imati ženu. Nijedan muškarac ovde nije sam, osim Tripa Ingrama, a on je udovac. Samci ne žive na ovakvim mestima.

„Lepo je“, kažem sada Ediju. „Privatno.“

Usamljeno, takođe mi pada na pamet, ali mu to ne govorim.

Edi je pročistio grlo i otišao u kuhinju. Ja krećem za njim, a za mnom Ber. Kaput mi kaplje po podu.

Kuhinja je veličanstvena, kao, uostalom, i ostatak kuće. Tu je ogromni frižider od nerđajućeg čelika, kuhinjski pult od tamnog granita i predivni kuhinjski ormarići bež boje. Sve kao da se cakli, čak i ovaj čovek koji stoji ispred aparata za kafu i puni bokal.

„Kakvu kafu piješ?“, pita me, i dalje okrenut ka pultu. Sedam na ivicu stolice, i dalje držeći Berov povodac u ruci.

„Bez šećera“, odgovaram. Istini za volju, ne volim gorku kafu, ali to je uvek najjeftinija opcija u kafićima, pa sam se navikla.

„Ah, znači da si jaka.“

Edi mi se smeši preko ramena. Oči su mu neverovatno plave. Opet crvenim.

Oženjen je, podsećam sebe.

Ali, kada mi pruži kafu, gledam mu u ruke. Lepi prsti, izmanikirani nokti, tamne dlačice na zglavcima.

I nema prstena.

„Pa, reci mi nešto o sebi, Džejn, šetačice pasa“, kaže i okreće se ka aparatu da napravi i sebi kafu. „Jesi li iz Berminghama?“

„Ne.“ Duvam u kafu. „Rođena sam u Arizoni i živela sam uglavnom na zapadu, do prošle godine.“

Istina, iako neodređena: tako volim da objašnjavam svoje poreklo novim ljudima.

Edi uzima šolju i okreće se ka meni, pa se naslanja na pult. „Kako si završila ovde?“

„Tražila sam nešto novo i drug iz škole koji je živio ovde ponudio mi je sobu.“

Postoji trik u pričanju laži. Morate ubaciti tračak istine, jer će to privući ljude, pa i ostatak vaših laži zvuči istinito.

Tražila sam nešto novo. I jesam. Jer sam bežala od nečeg starog.

Drug iz škole. Lik kog sam upoznala u domu za nezbrinutu decu nakon što se moj poslednji pokušaj sa hraniteljskom porodicom neslavno završio.

Klimajući glavom, Edi otpija gutljaj kafe. Ja se odupirem porivu da se meškoljim i da ga pitam zašto me je doveo u svoju kuću da ćaska, gde mu je žena, zašto nije na poslu ili gde god da je tako žurio jutros.

Ali on izgleda sasvim zadovoljno dok stoji tu u kuhinji sa mnom, pije kafu i gleda me kao da sam slagalica koju pokušava da složi.

Osećam se malo kao da sam lupila glavom o put jutros i pala u neki alternativni univerzum gde zanimam bogate zgodne muškarce.

„A ti?“, pitam ga. „Jesi li ti iz Berminghama?“